

Quickscan natuurwetgeving voormalige marechausseekazerne aan de Thomas à Kempislaan 102 te Arnhem

Drs. John Mulder

**Ecologisch
Adviesbureau
Mulder**

Colofon

Mulder,J.(2014): Quickscan natuurwetgeving voormalige marechaussekazerne aan de Thomas à Kempislaan 102 te Arnhem. Ecologisch Adviesbureau Mulder, Beemte Broekland.

Opdrachtgever: Renovaya b.v. Arnhem.

Status rapport: definitief.

Datum rapport: 5 februari 2014.

Aantal pagina's: 15.

Ecologisch Adviesbureau Mulder
Holhorstweg 4
7341 AC Beemte Broekland
telefoon: 055-3010085 / 06-30470511
e-mail: contact@ecologischadviesbureau.nl
internet: www.ecologischadviesbureau.nl

© 2014 Ecologisch Adviesbureau Mulder.

Ecologisch Adviesbureau Mulder is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Mulder; opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Mulder voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding en doel.....	4
1.2 Natuurwetgeving.....	4
1.3 Methode.....	4
2 Planlocatie en ontwikkelingen.....	5
2.1 Situering en begrenzing.....	5
2.2 Beoogde ontwikkeling.....	6
3 Aanwezige soorten.....	7
3.1 Flora.....	7
3.2 Vogels.....	7
3.3 Vleermuizen.....	7
3.4 Grondgebonden zoogdieren.....	7
3.5 Overige soorten.....	7
3.6 Samenvatting.....	8
4 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	9
4.1 Inleiding.....	9
4.2 Te verwachten effecten.....	9
5 Maatregelen.....	10
5.1 Inleiding.....	10
5.2 Maatregelen.....	10
5.3 Ontheffing en aanvullend onderzoek.....	10
6 Conclusies.....	11
Bijlage 1.....	12
Flora- en faunawet.....	12
Natuurbeschermingswet.....	14
Ecologische Hoofdstructuur.....	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De voormalige marechaussekazerne is aangekocht door initiatiefnemer Renovaya b.v. Deze heeft het voornemen de gebouwen om te vormen tot bedrijfs- en wooneenheden. Het betreft vooral een verandering van bestemming en in pandige constructiewijzigingen. Tevens is het de bedoeling om op het aangrenzende terrein langs de Vijverlaan beperkte woningbouw te realiseren.

Bij ruimtelijke ingrepen en plannen dient onderbouwd te worden of het voornemen 'redelijkerwijs uitvoerbaar' is. In een vroegtijdig stadium van de planvorming dient inzichtelijk gemaakt te worden of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen optreden en of er voldoende mogelijkheden zijn om eventuele effecten te mitigeren of compenseren. Ook de noodzaak voor een ontheffing of vergunning dient onderzocht te worden. Voorliggende rapportage gaat hierop in.

1.2 Natuurwetgeving

Op het ogenblik kan de relevante wetgeving verdeeld worden in soortbescherming en gebiedsbescherming. Soortbescherming wordt geregeld in de Flora- en faunawet.

De Flora- en faunawet (kortweg Ff-wet) beschermt inheemse dier- en plantensoorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in verschillende beschermingscategorieën. Activiteiten die mogelijk effecten op beschermde soorten met zich mee kunnen brengen, dienen getoetst te worden aan de Flora- en faunawet.

Gebiedsbescherming wordt geregeld door de Natuurbeschermingswet 1998 (kortweg Nb-wet) en de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). De Nb-wet beschermt Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Indien effecten op deze gebieden verwacht kunnen worden bij activiteiten is toetsing aan de Nb-wet noodzakelijk.

Planologische bescherming van gebieden wordt in de Wro via de Ecologische Hoofdstructuur gerealiseerd. Toetsing vindt primair plaats bij ruimtelijke procedures en andere vergunningaanvragen. Een uitgebreide beschrijving van de natuurwetgeving is opgenomen in bijlage 1.

De planlocatie is gelegen aan de Thomas à Kempislaan 102, gemeente Arnhem in de provincie Gelderland binnen kilometerhok met Amersfoortcoördinaten 192/445. De afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'de Veluwe' bedraagt bijna twee kilometer.

De planlocatie is niet gelegen binnen de EHS.

Gezien het karakter van de ingreep worden effecten op genoemde Natura 2000-gebieden niet verwacht.

Samengevat is slechts de Flora- en faunawet voor de beoogde ontwikkeling van toepassing.

1.3 Methode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- of diersoorten is bepaald aan de hand van een oriënterend veldbezoek op 29 januari 2014, openbaar toegankelijke verspreidingsdata en deskundigenoordeel (expert judgement).

Tijdens het oriënterende veldbezoek vindt geen volledige inventarisatie plaats. Het bezoek is erop gericht te checken of er beschermde soorten in of nabij het plangebied voor (kunnen) komen en in hoeverre de planlocatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen (geschikt habitat).

De beoogde ontwikkelingen worden getoetst op de soorten die aan de hand van veldbezoek, habitatgeschiktheid en expert judgement daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden en/of aantoonbaar aanwezig.

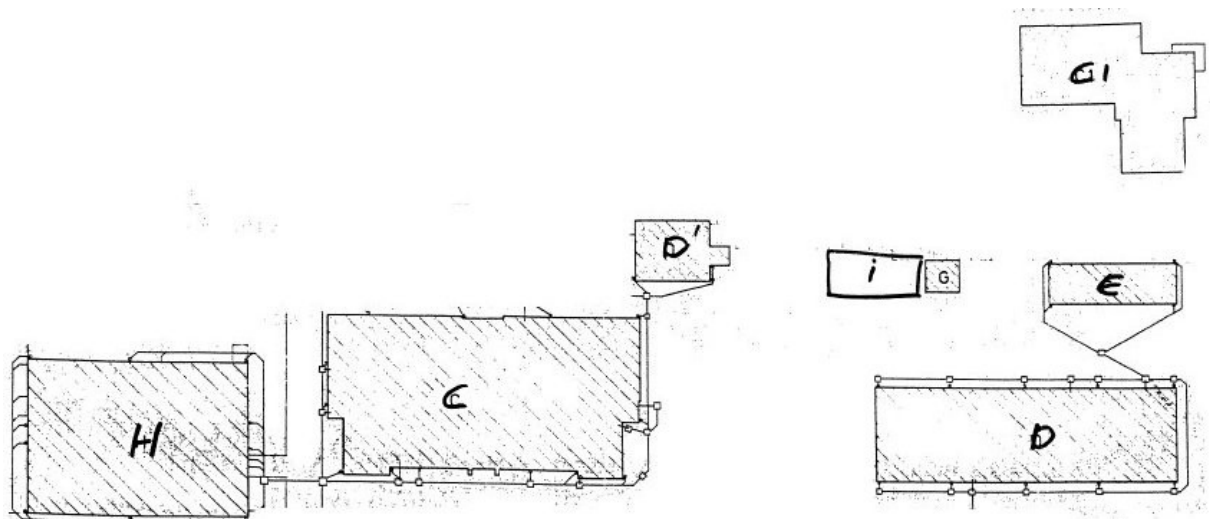
2 Planlocatie en ontwikkelingen

2.1 Situering en begrenzing

De planlocatie is gelegen aan de Thomas à Kempislaan aan de noordzijde van de bebouwing van Arnhem tegen Park Klarenbeek. De locatie ligt ingeklemd tussen deze weg en de Geert Grootestraat en de Vijverlaan.

Afbeelding 1. Luchtfoto van plangebied (rood omrand) en omgeving.

Afbeelding 1. Plattegrond van gebouwen gezien vanaf de hoofdingang.

- H: Voormalig legeringsgebouw
- C: Hoofdgebouw (voormalig brigadegebouw)
- D': Voormalige magazijnruimte
- D: Voormalige paardenstalling
- I: Open loods
- E: Voormalige hoefsmederij
- C': Kantoorvilla

2.2 Beoogde ontwikkeling

Vrijwel alle gebouwen worden inpandig aangepast en verbouwd tot woningen of bedrijfsruimtes. Tevens wordt er beperkt woningbouw gerealiseerd (bouw van woningen van het type twee-onder-één-kap) zuidoostelijk van de kantoorvilla. Op die plek staan enkele dennen.

3 Aanwezige soorten

Op basis van het veldbezoek, een inschatting van habitatgeschiktheid en een deskundigenoordeel is een aantal soorten geselecteerd die op of nabij het plangebied aanwezig zijn of voor zouden kunnen komen. Deze worden in dit hoofdstuk per soortgroep behandeld.

3.1 Flora

Het plangebied bestaat vrijwel geheel uit gebouwen en verharding. Een zeer gering oppervlak is ingericht als tuin. Er zijn geen tekenen van beschermde planten waargenomen, noch worden deze op basis van aanwezig habitat verwacht.

3.2 Vogels

In een groepje dennen was een oud nest van Turkse tortel, alsmede een Turkse tortel aanwezig tijdens het veldbezoek. Er bestaat een grote kans dat hier in het komende broedseizoen weer gebroed wordt. Niet uitgesloten kan worden dat algemene broedvogels, bijvoorbeeld merel, in het broedseizoen aan het broeden slaan in de aanwezige struiken en bomen. Boomholtes waren niet aanwezig. Jaarrond beschermde soorten worden op basis van habitat niet verwacht.

In de dakconstructies van de diverse gebouwen zijn geringe mogelijkheden aanwezig voor broedvogels. In gebouw H zijn in de verder ongeschikte strak sluitende sneldekpannende speciale pannen aanwezig met openingen waarin wellicht gierwaluwen kunnen broeden. In de daken van de overige gebouwen zijn de mogelijkheden vanwege zeer strakke aansluitingen vrijwel nihil.

3.3 Vleermuizen

Boomholtes en -spleten zijn niet aanwezig. Hiermee zijn er geen potentiële verblijfplaatsen van boomgebruikende vleermuizen mogelijk. In gebouw H zijn open stootvoegen naar een achterliggende spouw aanwezig op circa 2 meter hoogte. Dit biedt (geringe) kansen voor gebouwbewonende vleermuizen zoals dwergvleermuizen. In de overige gebouwen zijn de mogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen nihil doordat er geen spouwmuren zijn en de aansluitingen tussen muren en daken kierdicht geconstrueerd blijken.

Niet uitgesloten wordt dat op het terrein gefoerageerd wordt door algemene soorten als Gewone en Ruige dwergvleermuis. Een essentiële (voor de instandhouding van de functionaliteit van een verblijfplaats benodigde) vliegroute voor vleermuizen wordt op deze locatie met slechts enkele bomen niet verwacht.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Van de grondgebonden zoogdieren worden hier hooguit op het terrein levende zeer algemene soorten (Huismuis, Bosmuis en Huisspitsmuis) verwacht. Er worden dus geen zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren verwacht.

3.5 Overige soorten

Voor amfibieën zijn nauwelijks mogelijkheden aanwezig. Gebruik als landhabitat of overwinteringsplaats door zeer algemene soorten, bijvoorbeeld gewone pad, is niet uit te

sluiten. Op basis van habitatongeschiktheid zijn geen reptielen te verwachten. Dit geldt ook voor beschermde ongewervelden.

3.6 Samenvatting

De bevindingen van het veldbezoek (waarnemingen en habitatgeschiktheidsbeoordeling) en de overige bronnen brengen het volgende beeld naar voren: het plangebied en directe omgeving voorzien voor zwaarder beschermde plant- en diersoorten geen geschikt habitat en/of bevat geen geschikte (landschaps)elementen. De aanwezigheid van en effecten op zwaarder beschermde soorten worden dan ook uitgesloten. Tabel 1 geeft een overzicht van mogelijk aanwezige soorten.

	functie	beschermingsregime
algemene broedvogels	nest, leefgebied	vogels, nesten niet-jaarrond beschermd
Gierzwaluw	nest	vogels, nest jaarrond beschermd
Bosmuis, Huismuis	nest, leefgebied	tabel 1*
Huisspitsmuis	nest, leefgebied	tabel 1*
vleermuizen	foerageerplek	tabel 3*

Tabel 1. Mogelijk voorkomende soorten.

* Zoals in de AMvB uit 2005.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten in beeld gebracht bij uitvoering van de plannen zonder voorafgaande mitigatie of compensatie.

Effecten van ruimtelijke ingrepen kunnen bestaan uit het verontrusten, verstoren en/of doden van individuen en aantasting van kwaliteit en kwantiteit van leefgebied, isolatie van populaties e.d. Van groot belang is dat de functionaliteit van de vaste verblijfplaatsen intact blijft. Bij een beoordeling dient ook de omgeving betrokken te worden. De effecten zijn te verdelen in effecten tijdens de werkzaamheden (kortetermijneffecten) en effecten op de langere termijn door het gebruik.

4.2 Te verwachten effecten

In deze paragraaf worden de effecten van de geplande activiteiten op de resultaten getoetst aan de Flora- en faunawet. Anders gezegd: het effect van de geplande activiteiten op de eventuele potentie/functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna wordt getoetst.

Onder kortetermijneffecten zijn de effecten te scharen die tijdens het verwijderen van bestaande structuren op kunnen treden. Realisatie van de voorgenomen plannen heeft geen gevolgen voor eventueel aanwezige vleermuizen. De plekken van de eventuele vaste verblijfplaatsen (spouw en pannendak) blijven namelijk intact.

De binnen het plangebied aanwezige structuren vormen geen onmisbaar foerageergebied voor vleermuizen. Het nabijgelegen Park Klarenbeek is vele malen groter, beter van kwaliteit en biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden.

De kap van het groepje dennen kan conflicteren met aanwezige broedvogels zoals de Turkse tortel. Kap tijdens het broedseizoen vernietigt de verblijfplaats.

Ook langetermijneffecten zijn uit te sluiten op grond van het feit dat de gebouwen extern ongewijzigd aanwezig zullen blijven en eventuele algemene broedvogels gemakkelijk alternatieve broedplaatsen kunnen vinden.

5 Maatregelen

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de maatregelen besproken welke noodzakelijk zijn om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen en zorgvuldig om te gaan met aanwezige beschermde soorten. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten belangrijk:

- Door mitigerende maatregelen worden negatieve effecten uitgesloten. Dit kunnen negatieve effecten zijn op zowel de kwaliteit als de kwantiteit van functies in het gebied.
- Mitigerende maatregelen zijn preventief. Dit houdt dus in dat in voorkomende gevallen de mitigatie niet alleen aanwezig is, maar ook functioneert.
- Mitigerende maatregelen moeten leiden tot een verbetering of behoud van de ecologische functionaliteit van het gebied (zowel kwantitatief als kwalitatief) voor de betreffende soort.
- Het positieve effect van mitigatie geeft een evenredige ruimte voor de negatieve effecten van de ingreep. De duurzame ecologische functionaliteit mag op geen enkel moment slechter worden.
- Het succes van mitigerende maatregelen moet met een hoge mate van zekerheid vóóraf vaststaan en wordt beoordeeld aan de hand van ecologische criteria.
- De staat van instandhouding en de zeldzaamheid van een diersoort zijn van belang bij het treffen van mitigerende maatregelen.

Tot slot wordt ook ingegaan op de vraag of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de verrichtingen.

5.2 Maatregelen

De te verwachten algemene broedvogels in het groepje dennen valt onder de categorie vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Een maatregel om aan de zorgplicht te voldoen is vermijding van de kwetsbare periodes.

Een periode van kapwerkzaamheden dient te worden aangehouden buiten de tijd van nestelen, broeden en grootbrengen van de nestjongen. Te verwachten is de Turkse tortel als broedvogel. Deze soort heeft een van de langste broedseizoen in ons land. Alleen in de maanden december en januari wordt gewoonlijk niet gebroed. Maatgevend is slechts de daadwerkelijke aanwezigheid van nesten in gebruik.

Indien de wens bestaat de werkzaamheden binnen de periode waarin mogelijk broedgevallen aanwezig kunnen zijn uit te voeren, kan dat alleen doorgang hebben indien een deskundige heeft vastgesteld dat op dat moment geen nest in gebruik is.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tegen beter weten in onverhoopt toch beschermde dieren tegengekomen worden, dienen de werkzaamheden direct gestopt te worden en verdient het aanbeveling een ter zake kundige oftewel een ecologisch adviseur te betrekken bij de beoordeling of er effecten optreden.

5.3 Ontheffing en aanvullend onderzoek

Bij inachtneming van de voorgestelde maatregelen zijn geen effecten te verwachten op de functionaliteit van vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten en is dus geen ontheffing nodig.

6 Conclusies

De activiteiten samenhangend met de plannen zijn beoordeeld aan de gebiedsbeschermde regelgeving Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur.

Het plangebied valt buiten deze beschermde gebieden in de regio. Voor de Natura 2000-gebieden in de regio worden invloeden door de activiteiten vallende onder de externe werking uitgesloten.

Ten behoeve van geplande activiteiten in het plangebied is een quickscan uitgevoerd naar onder de Flora- en faunawet (strikt) beschermde flora en fauna.

Op basis van de quickscan kunnen effecten op (strikt) beschermde soorten (conform bedoeld in de tabellen 2 en 3 van de Flora- en faunawet) niet worden uitgesloten.

Geconcludeerd wordt, dat problemen gerelateerd aan deze wet zich mogelijk voor kunnen doen bij het zonder meer ten uitvoer brengen van geplande activiteiten.

Problemen kunnen zich voordoen in de vorm van verstoring en vernietiging van mogelijk aanwezige rust- en verblijfplaatsen (nesten) van algemene broedvogels, inhoudende overtredingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Ditzelfde geldt voor een aantal algemene grondgebonden zoogdieren, waarvoor echter een vrijstelling bestaat. Hiervoor geldt nog wel de zorgplicht.

Voor de aangetoonde of aannemelijk gemaakte soorten vogels zijn de volgende maatregelen te nemen om overtreding van de wet te voorkomen:

- Kap- en rooiwerkzaamheden vinden plaats buiten de periode waarin broedgevallen van algemene vogels (Turkse tortel) verwacht kunnen worden, d.w.z. bij voorkeur in de periode december-januari;
- Sloop buiten of aan de uiteinden van de hierboven aangegeven periode is mogelijk indien er geen functionele nesten van vogels aanwezig zijn. Dit kan een ter zake kundige vaststellen;
- Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tegen beter weten in onverhoopt toch beschermde dieren tegengekomen worden, dienen de werkzaamheden direct gestopt te worden en verdient het aanbeveling een ter zake kundige oftewel een ecologisch adviseur te betrekken bij de beoordeling of er effecten optreden.

Bovenstaande mitigerende maatregelen (uitgewerkt in Hoofdstuk 5) dienen beschouwd te worden als dwingende voorwaarden en worden bij voorkeur, om naleving te garanderen, opgenomen als voorwaarden in te verlenen vergunningen door de gemeente.

Indien gewerkt wordt volgens de aangegeven werkwijze is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de Flora- en faunawet wordt overtreden.

Bijlage 1

Flora- en faunawet

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld.

De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

Categorie 1:

Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in instandhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).

Categorie 2:

Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: middelhoog beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van EL&I getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.

Categorie 3:

Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn strikt beschermde soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Vleermuizen vallen geheel in deze categorie. Van deze soortgroep zijn met name de vaste rust- en verblijfplaatsen en de vliegroutes beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor de onder deze categorie vallende soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in instandhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen

gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Zorgplicht

Voor soorten waarvoor een vrijstelling bestaat, blijft onverkort de *zorgplicht* (Artikel 2) van kracht, d.w.z. handelingen waarbij vermoed kan worden dat er nadelige gevolgen voor planten of dieren mee kunnen worden veroorzaakt, dienen zoveel mogelijk te worden nagelaten of te worden beperkt.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet formuleert de algemene zorgplicht aldus:

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Vogels

Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn, tenzij vaste verblijfplaatsen in het geding zijn die jaarrond van belang zijn. Deze soorten zijn genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten', zoals bevoegd gezag per brief van 25 augustus 2009 heeft laten weten als zijnde nieuw beleid. Speciale aandacht dient ook uit te gaan naar vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (zgn. categorie 5-soorten uit de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten). Deze zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de directe omgeving geen alternatieven voorhanden zijn. Dat vergt een omgevingscheck.

Effectenbeoordeling

Wanneer er beschermde soorten in een gebied zijn aangetroffen, zal men moeten onderzoeken wat voor effecten de voorgenomen handelingen/acties hebben op de aanwezige soorten en biotopen (effectenstudie). Als uit de effectenstudie blijkt dat er handelingen gaan plaatsvinden die nadelige gevolgen hebben op de aanwezige beschermde soorten, is een aanvraag ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en Faunawet aan de orde bij de Dienst Regelingen van het ministerie waaronder natuur valt, thans EL&I. Daarbij zal in beeld moeten worden gebracht hoe de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke gevolgen niet of in mindere mate zullen optreden.

Sancties

In geval van overtredingen van de Flora- en faunawet kan de handhaver het werk stilleggen, activiteiten verbieden of beëindigen en/of proces-verbaal opmaken. Overtredingen van de

Flora-en faunawet zijn een economisch delict. Hierop zijn relatief hoge boetes mogelijk, die door de rechter worden opgelegd. In alle gevallen worden geconstateerde overtredingen behandeld door het Openbaar Ministerie (Justitie).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet kent twee soorten gebieden, te weten Beschermde natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden.

Artikel 19d, lid 1 van de Nb-wet schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19d, lid 1

Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van Gedeputeerde Staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het derde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied of een gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19f, lid 1 schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19f, lid 1

Voor nieuwe projecten of andere handelingen waarover Gedeputeerde Staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een op grond van artikel 10a, eerste lid, of het gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

In concreto betekent dit dat een project waarvan negatieve effecten worden verwacht, maar waarvan is uitgesloten dat deze effecten significante gevolgen kunnen hebben voor het gebied, volstaan kan worden met een toets van verslechtering en verstoring van de kwaliteit van het gebied (artikel 19d, lid 1).

Indien significante negatieve effecten uit te sluiten zijn, maar mogelijk wel effecten optreden kan worden volstaan met een onderzoek naar niet-significante effecten en een vergunningsaanvraag via de verslechtering- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstorend effect hebben op soorten. Bij de aanvraag brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten kunnen zijn van de activiteit op de natuurwaarde in het gebied en welke verzachtende maatregelen hij van plan is te nemen. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelen aanvaardbaar is.

Ecologische Hoofdstructuur

De EHS heeft als doel een samenhangend systeem van natuurgebieden van een goede kwaliteit te vormen. Om dit doel te kunnen bereiken geldt er voor de gehele EHS een planologische basisbescherming conform de Nota Ruimte. Dit houdt in dat in deze gebieden in principe geen ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het gaat om nieuwe ingrepen die nog niet planologisch zijn afgewogen en vastgelegd in streek- en bestemmingsplannen. Volgens het 'nee, tenzij'-principe staat de overheid dergelijke ingrepen alleen toe als de initiatiefnemer kan aantonen dat sprake is van redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet de initiatiefnemer onderbouwen dat de ingreep redelijkerwijs niet elders of op een andere wijze kan worden gerealiseerd (ontbreken van reële alternatieven). Mocht de ingreep toch worden toegestaan, dan is het compensatiebeginsel aan de orde. Er dient een netto winst voor de EHS gerealiseerd te worden.

Er dient getoetst te worden op significant negatief effecten op wezenlijke (actuele en potentiële) kenmerken en waarden, zoals natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Indien significante effecten te verwachten zijn kan doorgang mogelijk plaatsvinden voor individuele ingrepen als er sprake is van een groot openbaar belang én er geen alternatieven voorhanden zijn. Als dit niet aangetoond kan worden is er bij individuele kleinschalige ingrepen nog de mogelijkheid tot het aanvragen van een herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Vooroverleg met de provincie is dan raadzaam.